

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa "M." spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości
układowej w G.
przeciwko J.K.R.
przy udziale nadzorcy sądowego J.Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 października 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 lutego 2020 r., sygn. akt I AGa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania wobec wykazania przez skarżącego, że sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia

oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ustawodawca zmierza w ten sposób do zagwarantowania, że skarga kasacyjna (nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń) będzie pełnić przypisanie jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 lutego 2020 r. pozwana J.R. oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że wyróżnione w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wykazują merytoryczną odrębność. Przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Natomiast przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy.

We wniesionej skardze kasacyjnej skarżąca, nie dostrzegając merytorycznej odmienności pomiędzy przesłankami ujętymi w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., łącznie w odniesieniu do tych przesłanek ujmuje uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania (s. 2-4 uzasadnienia skargi kasacyjnej) co godzi we właściwe ujęcie wymogów konstrukcyjnych wniosku, o którym mowa w art. 398⁴ § 2 k.p.c.

Ponadto podnieść należy, że wbrew stanowisku skarżącej nie można uznać za uzasadniony z perspektywy przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. podgląd o konieczności rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy zagadnienia związanego z określeniem znaczenia dowodowego postanowienia komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko spółce z o.o. dla potrzeb rozstrzygania przez sąd o żądaniu opartym na art. 299 § 1 k.s.h. Problem ten był już wielokrotnie rozpatrywany w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Wskazuje się z nim, że na tle art. 299 § 1 k.s.h. pojęcie „bezskuteczność egzekucji” *in meritum* należy wiązać ze stanem, w którym z okoliczności sprawy wynika, że spółka z o.o. nie posiada majątku, z którego wierzyciel mógłby uzyskać zaspokojenie swojej należności. Wykazanie tego stanu spoczywa na wierzycielu. Jednocześnie wskazuje się, że art. 299 § 1 k.s.h. nie wprowadza żadnych ograniczeń dowodzenia o występowaniu stanu niewypłacalności spółki co determinuje wniosek, iż przesłanka bezskuteczności egzekucji może być wykazana na podstawie każdego dowodu, z którego wynika że spółka z o.o. nie ma majątku pozwalającego na zaspokojenie wierzyciela pozywającego członków jej zarządu na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. Wśród środków dowodowych, za pomocą których można wykazać stan bezskuteczności egzekucji w orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie wymienia się m.in. postanowienie komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego (art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.). Podkreślić przy tym należy, że powołanie się przez powoda w postępowaniu zainicjowanym na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. na postanowienie komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w celu wykazania stanu bezskuteczności egzekucji nie zamyka stronie pozwanej drogi do wykazania (za pomocą przeciwdowodu), iż spółka z o.o. dysponuje środkami pozwalającymi na zaspokojenie żądania powoda (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2015 r., II CSK 402/14, niepubl., z dnia 8 grudnia 2006 r., V CSK 319/06, niepubl., z dnia 10 lutego 2010 r. IV CSK 335/10, Biuletyn SN 2011, nr 4, s. 10, z dnia 25 września 2014 r., II CSK 402/14, niepubl.,

z dnia 6 grudnia 2013 r., I CSK 54/13, niepubl. oraz z dnia 17 czerwca 2011 r., II CSK 571/10, niepubl.).

Wobec jednolitego podejścia orzecznictwa w kwestii posługiwania się postanowieniem komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko spółce w sprawach dotyczących odpowiedzialności członków zarządu spółki z o.o. na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. stwierdzić należy, że nie została wykazana przez skarżącą przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się narozbieżności przy rozstrzyganiu tego zagadnienia problemowego w orzecznictwie i literaturze (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Nie można także uznać za skuteczne powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Tych elementów nie można przypisać przedstawionemu przez skarżącą uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej. W swej istocie skarżącą w uzasadnieniu stosowanego wniosku nie przywołała żadnych twierdzeń, które można byłoby traktować jako powiązane merytorycznie z opisanym powyżej rozumieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). W odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99, 391 § 1

i 398²¹ k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 15 ust. 1-3 i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2108 r., poz. 265).

jw